

Handleiding
voor het (speciaal) basisonderwijs
voor de toekenning LWOO en PrO
instroom schooljaar 2019-2020

1. Bereikbaarheid

Het samenwerkingsverband is gehuisvest in Harderwijk.

Contactinformatie:

St. Leerlingenzorg NW-Veluwe

Gelreweg 22

3843 AN Harderwijk

Telefoon : 0341-842834

e-mail : info@leerlingenzorgnwv.nl

website : www.leerlingenzorgnwv.nl

Het secretariaat is van maandag tot en met vrijdag bereikbaar. Communicatie per e-mail heeft onze voorkeur. Doorgaans wordt op e-mailberichten binnen 2 werkdagen gereageerd.

Voor het beoordelen van dossiers en toekennen van beschikkingen heeft de St. Leerlingenzorg een Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

De PCL NW-Veluwe bestaat uit:

Gert van de Kamp, directeur

Derko Slot, gedragsdeskundige

Klaske Hekman, gedragsdeskundige

Hetty Troost, gedragsdeskundige

Ingrid van Otterlo, gedragsdeskundige

Secretariaat:

Dorien Engeltjes

Coby Krooneman

Contactpersoon LWOO-PrO dossiers:

Coby Krooneman

Overzicht VO-scholen waarvoor de St. Leerlingenzorg beschikkingen afgeeft:

- Nuborgh College in Elburg en Nunspeet
- Van Kinsbergen college in Elburg
- Morgen College in Harderwijk, incl. de locatie Oriënt in Zeewolde
- Mijnschool in Harderwijk
- Chr. College Groevenbeek in Ermelo en Putten
- Aeres VMBO Nijkerk
- Corlaer College in Nijkerk
- Accent Nijkerk

2. Inleiding

Net als voorheen zien we graag de uitkomsten van het **drempelonderzoek** tegemoet van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het Voortgezet Onderwijs (VO) én van leerlingen waarover twijfel bestaat. We stellen het op prijs als die onderzoeken vóór de herfstvakantie afgenomen worden doch uiterlijk in februari.

2.1 Het IQ-criterium voor leerlingen in het leerwegondersteunend onderwijs

Vorig schooljaar is bij wijze van proef het IQ-criterium losgelaten voor leerlingen in het LWOO. Ook dit jaar zal dat het geval zijn. Dit betekent dat een leerling die op twee van de vier gebieden, waaronder in ieder geval begrip lezen of inzichtelijk rekenen, een leerachterstand heeft tussen 25 en 50% in aanmerking komt voor LWOO. Ook wanneer het IQ hoger is dan 90!

Het gevolg is, dat we standaard niet meer het IQ testen en sociaal emotionele problematiek onderzoeken. Voor leerlingen met meer complexe problematiek en leerlingen in het grijze gebied kan een IQ-onderzoek soms de informatie geven die nodig is om de beste plek in het VO te bepalen. Dit kan de uitkomst zijn van overleg tussen de desbetreffende IB-er en een gedragsdeskundige van de PCL. In dat geval kiezen we weer voor de ADIT; af te nemen binnen de eigen school onder begeleiding van AVision.

De achtergrond bij het besluit het IQ-criterium voor het LWOO los te laten geven we hier weer: Intelligentietesten pretenderen het cognitieve vermogen te meten. In de praktijk blijkt echter, dat verschillende IQ-testen verschillende uitslagen geven bij dezelfde testpersoon. Dit werpt vragen op over de betrouwbaarheid van de gebruikte intelligentietesten (WISC-III, ADIT, WNV-NL¹). Daarnaast gebruikte de PCL een puntscore van het IQ als criterium, wat suggereert dat cognitieve vermogens binnen een enkele score te vatten zijn; die we vervolgens als “ware” scores beoordelen. Terwijl deze score niet kan worden omschreven als de intelligentiescore maar slechts als indicatie². Een resultaat op een intelligentietest is dus nooit een voldoende onderbouwing wanneer in conclusies belangrijke uitspraken worden gedaan over de persoon en over het perspectief van deze persoon, bijvoorbeeld met betrekking tot onderwijs¹. Daarmee kan ook het IQ nooit doorslaggevend zijn in het wel of niet plaatsen van een leerling of het wel of niet toewijzen van een aanwijzing voor LWOO. Leerachterstanden en dossierinformatie met betrekking tot leerling-kenmerken geven een duidelijk beeld van de ondersteuningsbehoeften van de leerling, waardoor een IQ-score niet langer noodzakelijk is voor het toewijzen van extra ondersteuning.

2.2 Het IQ-criterium voor leerlingen in het Praktijk Onderwijs

Voor leerlingen met leerachterstanden binnen de marges voor PrO (>50%) blijft wettelijk gezien nog wel een recent IQ-rapport nodig. Ook voor deze leerlingen kan de ADIT worden gebruikt. Afhankelijk van de problematiek kan de desbetreffende school voor PrO incidenteel de WISC-III afnemen. Ook in deze gevallen zal dit de uitkomst zijn van onderling overleg tussen scholen en PCL.

---

¹ Ruiter, S.A.J., Hurk, P.P.M. en Timmerman, M.E. (2017). *IQ-score is dringend aan modernisering toe*. Kind & Adolescent Praktijk, 1.

² Schouws, S. (2015). *Zin en onzin van het meten van intelligentie*. Psychopraktijk, 3.

2.3 Vreemdelingen (vanuit het PO)

Voor leerlingen die vanuit het PO met een niet-Nederlandse nationaliteit mogelijk in aanmerking komen voor extra ondersteuning in de vorm van een aanwijzing LWOO of TLV voor PrO, geldt **maatwerk**.

Leerlingen zitten gemiddeld 2 jaar in een Internationale Schakelklas (ISK), Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) of taalklas alvorens zij doorstromen naar het reguliere VO. Voor hen gelden dan dezelfde regels als voor de leerlingen die in de reguliere instroom meegaan. Echter, een intelligentiemeting zal met een non-verbale intelligentietest gedaan moeten worden om een representatief beeld te krijgen.

Voor leerlingen die korter dan 2 jaar onderwijs in Nederland hebben gevolgd, maar wel qua leeftijd in aanmerking komen om door te stromen naar het VO, verzoeken we u om tijdig contact op te nemen met de PCL.

2.4 Grensverkeer

Indien een leerling binnenkomt met een beschikking uit een ander samenwerkingsverband, wordt deze overgenomen. Indien een leerling geen beschikking heeft, is het aan de ontvangende VO-school te bepalen hoe te handelen.

2.5 Indienen van het dossier

Hoe eerder in het schooljaar het dossier wordt ingediend, hoe korter de doorlooptijd binnen de PCL NW-Veluwe is.

We streven naar digitale verwerking en zien dus graag alle informatie bij voorkeur digitaal aangeleverd. Een volledig dossier kan sneller worden behandeld; een incompleet dossier kan niet worden behandeld!

3. Criteria:

De PCL NW-Veluwe geeft een toelaatbaarheidsverklaring tot het praktijkonderwijs (PrO) of een aanwijzing voor het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Het dossier wordt beoordeeld op de volgende criteria:

Toelaatbaar tot het **praktijkonderwijs** zijn leerlingen met:

- Een leerachterstand van 50% (of meer) op twee van de volgende leergebieden, niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling, namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en inzichtelijk rekenen;
- Een intelligentiequotiënt tussen 55 en 80

Toelaatbaar tot het **leerwegondersteunend onderwijs** zijn leerlingen met:

- Een leerachterstand tussen 25% en 50% op twee van de volgende leergebieden (niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling) namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en inzichtelijk rekenen.

Bij leerlingen met tegenstrijdige criteria (sommige gegevens wijzen op LWOO, andere op PrO) en voor leerlingen met een IQ van 75 tot 80 kan er een keuze gemaakt worden tussen LWOO of PrO. Deze keuze moet bij de aanmelding expliciet beargumenteerd worden in de *motivering*.

Een school voor PrO kan geen LWOO aanvragen, dit is gekoppeld aan een school voor VMBO.

Alleen voldoen aan de criteria is niet voldoende: uit het dossier moet blijken dat het gaat om een leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte. De PCL beoordeelt dit op grond van de informatie in het dossier, vooral op grond van het onderwijskundig rapport en de motivering. Wel zijn de bovengenoemde criteria leidend.

Ingeval van twijfel neemt de PCL NW-Veluwe om te beginnen contact op met de IB-er van de aanleverende school en vervolgens eventueel met de beoogde VO-school.

We denken graag mee, in het belang van de leerling. Alle inspanningen zijn erop gericht de leerling op de juiste plek in het VO te laten starten.

4. Het onderwijskundig rapport (OKR)

Praktische gegevens

Niet alleen het adres van de leerling maar ook de **woonplaats** dient te worden ingevuld. Dit wordt niet automatisch door het systeem gedaan.

Schoolverloop

Het is van belang een eventuele doublure duidelijk aan te geven in het schoolverloop maar ook eerder al in het drempelonderzoek! Bij een doublure is er een DL van 60 en dat geeft een andere uitkomst in de leerachterstand dan een DL van 52. Een kleuterverlenging heeft geen invloed maar wel graag invullen voor het totaalbeeld. Er wordt gerekend met een didactische leeftijd vanaf groep 3.

Advies van de aanleverende school

Graag aankruisen wat het advies is, LWOO of PrO.

Hoe te beslissen over/kiezen voor een advies m.b.t. LWOO of PrO?

De gunfactor is nooit voldoende om een kind dat scoort op PrO-niveau te plaatsen in het LWOO. Als het advies is om een leerling met PrO-leerachterstanden/IQ te plaatsen in het LWOO moet er worden aangetoond, dat de leerling het aankan qua werkhouding, motivatie en gedrag. Daarnaast moet worden gemotiveerd dat de leerling zich nog verder kan ontwikkelen. Uiteraard kijken we met elkaar wat het beste aansluit bij de leerling. Soms kan dat een TLV voor PrO zijn, met een plaatsing in het LWOO. Dit kan echter alleen als de VO-school hiermee instemt. Het is dan wel van belang dat de VO-school kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

IQ-informatie

Als er IQ-gegevens bekend zijn (ook al is het verouderd) deze informatie graag vermelden in het OKR, ook al is dat voor een LWOO-leerling niet meer noodzakelijk. De rapportage graag meesturen voor het totaalbeeld. Voor PrO-leerlingen blijft de IQ-informatie wettelijk gezien noodzakelijk; de rapportage mag niet ouder zijn dan twee jaar.

Leerachterstanden

Vrijwel alle scholen maken gebruik van het drempelonderzoek maar lang niet iedereen vult de uitkomsten in het OKR in. **Vriendelijk verzoek dit wel te doen.** Indien er gebruik wordt gemaakt van de gegevens uit het LVS, zorg dan dat de juiste leerachterstand en DLE wordt ingevuld. Kijk bij het LVS bijvoorbeeld naar het leerrendement (LR van 75 procent is een LA van 25 procent) of gebruik de DLE/DL formule ($1 - (DLE/DL) = LA$). Vergeet dan dus die 1 niet, want anders klopt het niet. Zie voor meer informatie bijlage 2.

Let erop dat er geen hulp geboden wordt, ook niet bij dyslexie, bij het drempelonderzoek en de CITO LOVS toetsen; dat geeft een vertekend beeld. Het is van belang te laten zien wat een leerling presteert zonder hulp. Daarna mag alles nog een keer afgenomen worden met hulp, om het verschil in prestaties aan te tonen. Vooral bij leerlingen met dyslexie kan dit verheldering geven over de noodzaak tot extra hulpmiddelen. Er moet adaptief getoetst worden, dus op het niveau van de leerling.

Geboden hulp

Beschrijf duidelijk hoeveel en hoe frequent er hulp is geboden, door wie en gespecificeerd per vak. Hieronder valt dus ook extra/verlengde instructie, meer herhaling, eigen leerlijn. Beschrijf s.v.p. ook welke hulp impliciet gegeven is, die voor de school wellicht vanzelfsprekend is. Vooral bij leerlingen die al langere tijd forse achterstanden hebben, mag verwacht worden dat er op verschillende vlakken hulp geboden is. Het volstaat dan niet in te vullen dat deze leerling 'extra' instructies heeft gehad. Vul ook duidelijk in welk effect (of het gebrek eraan) de hulp heeft gehad. Ook de beschermende en belemmerende factoren daarbij aangeven.

Totaalbeeld van de leerling

Beschrijf s.v.p. alle punten die in onze opsomming worden genoemd. Beschrijf de leerling op cognitief/didactisch vlak en op sociaal-emotioneel vlak. Door die beschrijving wil de gedragsdeskundige de leerling op papier zo veel mogelijk leren kennen. Wees daarom niet te subjectief in de beschrijving. Belangrijk is om specifiek te zijn. De opmerking: 'kan zich redelijk goed concentreren' zegt niet zo veel. Geef dan aan wanneer de leerling zich juist wel of juist niet kan concentreren (omstandigheden) en hoe lang (tijdsduur). Eveneens is het van belang om aan te geven hoe het (gebrek aan) concentratievermogen de leerresultaten positief of negatief beïnvloedt.

Geef duidelijk aan wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zijn van de leerling. De leerling heeft baat bij, heeft nodig dat, heeft een klassensetting nodig met, heeft behoefte aan een leerkracht die... Het is bij de motivatie voor LWOO/PrO beslist onvoldoende om aan te geven dat de leerling LWOO nodig heeft om te functioneren. Omdat het per kind zo verschilt is het van belang te beschrijven wat deze specifieke leerling precies nodig heeft om te kunnen functioneren.

Er zijn gegevens die voor u het dossier compleet maken, maar die voor de PCL niet relevant zijn voor de afgifte van een beschikking, bijvoorbeeld:

- Medische gegevens zoals verslagen van fysiotherapeuten en logopedisten;
- Onderzoeksgegevens die **niet** relevant zijn voor de toelating
- (Groeps) overzichten waarin namen van andere leerlingen zijn vermeld
- Verouderde gegevens
- Ruw testmateriaal (testboekjes van leerlingen)

Deze documenten dus niet meesturen.

Volgens de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO) is de school verplicht de ouders actief te betrekken bij de aanvraag door te overleggen met hen. Daarnaast dient het OKR door zowel ouders/wettelijk vertegenwoordigers als de school getekend te worden, alvorens deze naar de PCL NW-Veluwe te versturen.

5. Inhoudelijke beoordeling:

Het dossier bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het OKR van de school van herkomst
- Intelligentiegegevens voor PrO-leerlingen. Voor LWOO-leerlingen indien bekend.
- Gegevens van de vier leergebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen, **uitgedrukt in DLE's**, zijnde een LVS
- **Indien aanwezig** een geëvalueerd ontwikkelingsperspectief plan (OPP)

De inhoud van een dossier wordt op de volgende manier beoordeeld:

- Formele controle: zijn alle stukken aanwezig, zijn alle stukken ondertekend, zijn de stukken geldig, kloppen alle gegevens en is het onderwijskundig rapport voldoende ingevuld?
- Inhoudelijke beoordeling: voldoet de leerling aan de criteria en is het dossier voldoende onderbouwd?

Het onderwijskundig rapport is het (verplichte) document waarmee het (S)BaO zijn ervaringen met de leerling vastlegt, zodat de VO-school waar de leerling wordt geplaatst de begeleiding van de leerling optimaal en tijdig kan continueren. De doorgaande lijn in de ontwikkeling van de leerling wordt hiermee zo veel mogelijk gewaarborgd.

De PCL baseert het oordeel over het afgeven van een beschikking mede op de 'ervaringen met de leerling tijdens het onderwijsleerproces'; zoals vastgelegd in het onderwijskundig rapport van de school van herkomst. De PCL heeft informatie nodig over de onderwijsgeschiedenis van de leerling om het dossier te kunnen beoordelen. Die informatie is ook belangrijk om goede beslissingen te kunnen nemen over de plaatsing (LWOO of PrO).

In toenemende mate wordt er gebruik gemaakt van het OPP. Dat is het document waarin de ontwikkeling en het onderwijsperspectief van de leerling kan worden vastgelegd. Bij de aanvraag voor een aanwijzing LWOO of TLV PrO kan dit een goed beeld geven van de noodzaak tot extra ondersteuning. Het onderwijskundig rapport blijft echter het definitieve einddocument waarin een **samenvattend overzicht** wordt gegeven van de periode op de basisschool en moet daarom altijd worden meegestuurd. Met andere woorden: een ontwikkelingsperspectief wordt vooraf, eerder in de schoolloopbaan opgesteld, een onderwijskundig rapport achteraf, als de leerling de school verlaat.

Zie voor een verdere toelichting op het onderwijskundig rapport bijlage 1.

6. Procedure binnen het samenwerkingsverband:

- De school waar de leerling zit neemt het drempelonderzoek af bij leerlingen die naar verwachting in het VO extra ondersteuning nodig hebben én bij de leerlingen waarover twijfel bestaat.
- Wanneer er sprake is van leerachterstanden binnen de marges voor LWOO is de leerling toelaatbaar in het LWOO.
- Bij leerlingen met leerachterstanden binnen de marges voor PrO waarvan geen recente intelligentiegegevens beschikbaar zijn, organiseert de PCL NW-Veluwe in overleg met de IB-er de afname van de ADIT binnen de eigen school. Afhankelijk van het leerlingbeeld kan het raadzaam zijn dat de WISC-III wordt afgenomen door de school voor PrO waar de leerling wordt aangemeld.
- Wanneer verzocht wordt om aanvullende informatie kunt u dat als bijlage bij een email versturen naar info@leerlingenzorgnwv.nl onder vermelding van de naam van de leerling. Aanvullingen aanbrengen in het OKR nadat het is ondertekend en ingediend is niet zinvol.
- Over dossiers waarover twijfel bestaat wordt na de PCL-bespreking contact opgenomen door een gedragsdeskundige.
- Als de school LWOO heeft aangevraagd en de PCL is voornemens een TLV voor PrO af te geven, wordt eveneens contact opgenomen door een gedragsdeskundige, die o.a. zal verzoeken met ouders te overleggen. De PCL geeft pas een TLV PrO af als de wijziging met de ouders is besproken en de school hierover heeft teruggekoppeld met de PCL NW-Veluwe.
- Als uit het volledige, complete dossier blijkt dat een leerling in aanmerking kan komen voor LWOO of PrO, wordt het dossier doorgestuurd naar de intaker van de desbetreffende VO-school. De aanmeldende school krijgt hiervan een melding en kan het voorgenomen besluit kenbaar maken aan de ouders. Hierbij is het van belang dat de PCL **tijdig** weet naar welke VO-school de leerling gaat zodat een snelle afhandeling mogelijk is.
- De VO-school waar de leerling aangemeld wordt bepaalt of zij de gevraagde ondersteuning kunnen bieden. Indien hier twijfel over is, kan een PCL-consultatie worden aangevraagd.
- Als de VO-school een motivatie/start-OPP heeft aangeleverd, ontvangt de VO-school een aanwijzing voor LWOO dan wel een TLV voor PrO.
- Als een leerling niet binnen de criteria voor LWOO valt, maar wel ondersteuning nodig heeft die de VO-school niet kan bieden binnen de basisondersteuning, kan de VO-school een **arrangement** aanvragen bij de PCL NW-Veluwe.
- De officiële beschikking, op logopapier en voorzien van handtekening, wordt per post verstuurd naar de VO-school. Ouders krijgen een kopie hiervan en de aanleverende school krijgt een mailbericht.

Bijlage 1

Toelichting op het onderwijskundig rapport

Aandachtspunten:

- Stuur **relevante bijlagen** (LVS-gegevens, recente onderzoeksgegevens, OPP) mee.
- Personalialia, NAW-gegevens en naam, adres, woonplaats en type van de school (BaO, SBao, SO, VSO, VO) moeten worden vermeld.
- Gegevens over de onderwijshistorie (schoolloopbaan, gegevens uit leerlingvolgsysteem) moeten blijken uit het dossier.
- Overige specifieke aandachtspunten staan in de bijlage (Handreiking bij het invullen van het onderwijskundig rapport (OKR)).

Motivering:

In de motivering van het OKR wordt onderbouwd waarom de leerling extra ondersteuning nodig heeft. In de motivering wordt niet ingegaan op de criteria, maar wordt beargumenteerd waarom deze leerling, die aan de criteria voldoet, in aanmerking komt voor extra ondersteuning.

Bij leerlingen met een IQ van 75 tot en met 80 en indien er sprake is van tegenstrijdig criteria moet ook onderbouwd worden waarom er praktijkonderwijs dan wel leerwegondersteunend onderwijs wordt aangevraagd. Bij leerlingen afkomstig uit groep 7 moet duidelijk worden aangegeven waarom de leerling nu al de overstap maakt naar het voortgezet onderwijs. Bij voorkeur vooraf contact opnemen over deze leerling.

Trefwoorden voor een goede motivering:

1. **Beeld van de leerling:** motivatie, omgang met medeleerlingen en leerkrachten, welbevinden, concentratie, doorzettingsvermogen, plezier op school, omgaan met tegenslagen, eventuele diagnose, ondersteuningsarrangement, positieve en belemmerende factoren.
2. **Sociaal- emotionele gegevens:** is er sprake van faalangst-, prestatie- motivatieproblemen, en/of emotionele instabiliteit? Hoe is dit vastgesteld? Welke ondersteuning is daarvoor geboden? Ook andere aspecten over het sociaal-emotionele functioneren kunnen hier aan de orde komen.
3. **Geboden didactische hulp en het resultaat hiervan:** tweede leerlijn, remedial teaching, pre-teaching, aanpassen hoeveelheid leerstof, extra instructie, etc.

Bijlage 2

Lijst van screenings- en testinstrumenten

Voor alle leerlingen die worden aangemeld tussen 1 oktober 2018 en 1 oktober 2019 geldt de lijst van screenings- en testinstrumenten 2019-2020.

Deze [lijst](#) is vastgesteld door het Ministerie van OCW en heeft een verplichtend karakter.

Algemene aandachtspunten

IQ-onderzoek

De NIO, IVO, NSCCT en NDT blijken bij leerlingen van het PrO minder geschikt te zijn. Dit betekent dat dringend wordt aangeraden een andere test af te nemen. Zie bijlage 2

De **school** zal zelf een afweging moeten maken over de keuze van de test, omdat bij bovenstaande testen bij bepaalde leerlingen uitslagen kunnen voorkomen die de keuze voor plaatsing kunnen beïnvloeden.

Leervorderingenonderzoek

- Toetsen moeten op de juiste manier volgens de handleiding worden afgenomen; dit geldt bijvoorbeeld voor: de juiste tijdslimiet hanteren, niet voorlezen, geen vergrotingen e.d.
- Bij tegenstrijdige gegevens in het dossier moet erop gelet worden dat de toetsten op het juiste niveau (adaptief) zijn afgenomen: in deze gevallen moet worden doorgetoetst als de dle meer dan 10 punten afwijkt van het verwachte dle dat hoort bij het niveau van de toets.

Dit geldt voor de volgende toetsen:

- Technisch lezen onderdeel Leestempo
- LOVS Begrijpend Lezen, Cito 2.0 en 3.0
- LOVS Spelling, Cito 2.0 en 3.0
- LOVS Rekenen – Wiskunde, Cito 2.0 en 3.0
- Begrijpend Lezen 345678

Er hoeft niet meer dan eenmaal doorgetoetst te worden! Doortoetsen kan worden voorkomen door meteen de goede toets af te nemen.

Een voorbeeld:

Leerling A. haalt op de M6 toets een DLE-score van 22. “Normaal gesproken” halen leerlingen van midden groep 6 een DLE-score van 35. De DLE-score mag niet meer afwijken dan 10 DLE-punten naar boven of beneden. De DLE-score mag daarom niet lager zijn dan 25 en niet hoger dan 45. A haalt een score van 22, dit is dus te laag (<25). A moet worden doorgetoetst met een toets voor groep 5 (M5 of E5). U voegt beide toetsscores toe aan het dossier. Een keer doortoetsen is voldoende.

Let op:

De normen staan vermeld in het DLE boek speciaal voor LWOO en PrO.

Bijlage 3

Bezwaar en geschillenprocedure

In deze procedure wordt de route aangegeven voor ouders die bezwaar willen aantekenen tegen een besluit over:

- Het wel/niet afgeven van een Aanwijzing voor Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)
- Het wel/niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor Praktijkonderwijs (PrO)
- Het wel/niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal voortgezet onderwijs (VSO)
- De categorie laag, midden of hoog voor VSO
- De duur van de TLV voor VSO

De directeur van de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe neemt, gehoord het advies van specialisten en de aanvragende school, besluiten over de toelaatbaarheid tot het LWOO, PrO of VSO.

Welke stappen bij een bezwaar of geschil?

Stap 1 - U heeft een brief ontvangen over een genomen besluit en bent het niet eens met het daarin genoemde besluit. U geeft aan via info@leerlingenzorgnwv.nl dat u graag een "second opinion" wilt. Daartoe kunnen wij voor u een afspraak maken met een deskundige van een collega-samenwerkingsverband die u van advies kan voorzien. Dit gesprek kan plaatsvinden mét of zonder de aanwezigheid van een betrokkene vanuit de Stichting Leerlingenzorg, al naar gelang uw keuze.

Stap 2 - U bent het, ook na het onder 1 genoemde gesprek, niet eens met het genomen besluit en geeft dit weer aan via info@leerlingenzorgnwv.nl. U wordt gebeld of gemaild om een afspraak te maken voor een gesprek met een gedragsdeskundige. In dat gesprek krijgt u de gelegenheid uw vragen te stellen en krijgt u een toelichting.

Stap 3 – U bent het, ook na deze twee gesprekken niet eens met het genomen besluit en maakt officieel bezwaar hiertegen. Hiertoe stuurt u een brief naar de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe, Gelreweg 22, 3843 AN Harderwijk (of via e-mail) waarin de volgende informatie staat opgenomen:

- Uw naam en adres
- Naam, adres en dossier- of beschikingsnummer van de leerling
- De beslissing waartegen bezwaar wordt gemaakt
- De reden van uw bezwaar
- Uw wens met betrekking tot de toelaatbaarheid
- Datum en handtekening
- Het telefoonnummer waarop u overdag bereikbaar bent

Indien voorhanden kunt u aanvullende gegevens meesturen om uw standpunt toe te lichten. De keuze voor post of e-mail is aan u; elke manier heeft voor- en nadelen. Met een aangetekende brief kunt u aantonen wanneer u het bezwaarschrift heeft ingediend.

Gebruikt u e-mail? Houd er dan rekening mee dat u kans loopt op technische problemen. Ook heeft e-mail geen beveiligde verbinding.

U ontvangt van uw mail of brief een ontvangstbevestiging. In deze bevestiging staat dat wij uw bezwaar binnen zes weken zullen bespreken. Eventueel verder uitstel kan alleen met uw toestemming.

Na het indienen van het bezwaar volgt, als eerste stap, altijd een gesprek met de directeur en één of meer betrokken specialisten. U ontvangt hiervoor een uitnodiging. Dit gesprek noemen we een hoorzitting. Het doel van dit gesprek is een nadere toelichting te geven op elkaars standpunten. Na het gesprek heroverweegt de directeur binnen veertien dagen het besluit. U ontvangt hierover bericht.

Stap 4 – U besluit na de heroverweging tot intrekken van het bezwaar. U doet daarvan een melding, waarmee de procedure stopt. U ontvangt een schriftelijke bevestiging hiervan.

Stap 5 – U blijft het oneens met het besluit. In dat geval is het goed om te weten dat de Stichting Leerlingenzorg is aangesloten bij de landelijke bezwaarcommissie. Deze commissie hanteert haar eigen procedures bij de afhandeling van een bezwaar. U kunt die regels teruglezen op www.onderwijsgeschillen/klachten/passendonderwijs. Onder geschillencommissie passend onderwijs vindt u de procedure en de afspraken.

Overige informatie

Het is mogelijk iemand anders bezwaar te laten maken voor u. In dat geval ontvangen we graag uw machtiging daarvoor. Een eventuele gemachtigde dient aan te geven welk belang hij/zij heeft bij het besluit.

Ten aanzien van toelaatbaarheidsverklaringen geldt dat zowel ouders als de aanvragende school bezwaar kunnen maken.

Als de gehele bezwaarprocedure is afgerond en niet heeft geleid tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing dan kunt u in beroep gaan bij de rechtbank.